ଶଶିକାନ୍ତ ସିଂହ

ବନାମ

ତାରକେଶ୍ୱର ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ

ଏପ୍ରିଲ 24,2002

[ଉମେଶ ସି. ବାନାର୍ଜୀ ଏବଂ ୱାଇ. କେ. ସଭରୱାଲ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ଦ୍ୱୟ]

ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 - ଧାରା 319 - ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ବୋଲି ଜଣାପଡୁଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କ୍ଷମତା - ଅଦାଲତରେ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ମାମଲାରେ ବିଚାର ଶେଷ - ଅଦାଲତଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର ପାଇଁ ନୂତନ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଡାକରା - ତାହାର ପ୍ରଭାବ - ରାୟ ଦିଆଗଲା ଯେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ , ବିଚାର ଶେଷ ହେବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଡାକରା ଦିଆଯାଇଥିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରିବ କାରଣ ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନୂତନ ବିଚାର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଯେଉଁଠାରେ କି ପ୍ରାବଧାନ ହେଉଛି ଯେ ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ବିଚାର କରାଯିବା ହେଉଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ।

ବିଧାନଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା - ଦୁଇଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂରଚନା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ପ୍ରାବଧାନ - ସଂରଚନା ଯାହା ଅଯୌକ୍ତିକ ଫଳାଫଳକୁ ନେଇଯିବ, ତାହା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିମତାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କରିବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ପରିସର ।

ଶବ୍ଦ ଏବଂ ବାକ୍ୟାଂଶ:

ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହିତ ମିଳିତ ଭାବରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ'- ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 ର ଧାରା 319 ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହାର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ବିଚାର ପାଇଁ ଯେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଥିଲା ତାହା ହେଉଛି, ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973ର ଧାରା 319 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗ କରି ଅଦାଲତ ଦ୍ୱାରା ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଡକାଯାଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ସେହି ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ କି, ଯାହା

ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ବିଚାର ଶେଷ ହେବା ପରେ ଡକାଯାଇଛି, ଯେଉଁ ବିଚାରରେ ଏପରି ଡାକରା ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ।

ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦେଇ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ

ରାୟ ଦେଲେ ଯେ : **1.1.**ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଧାରା **319 (1)** ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ସମୟରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାର ଶେଷ ହେବାର ପ୍ରଭାବକୁ ଧାରା **319 (4)** ର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ, ଯାହା ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ି ହୋଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପୁନଃ ବିଚାର ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର କେତେକ ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥାଏ ।

1.2.ଏହି ପ୍ରାବଧାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ କୌଣସି ଅପରାଧରେ କୌଣସି ତଦନ୍ତ କିମ୍ବା ବିଚାର ସମୟରେ, ପ୍ରମାଣରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଯଦି ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଅପରାଧ କରିଥିବା ଉକ୍ତ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ । ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରିବେ ଯେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ, ଯିଏକି ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାୟଳୟରେ ବିଚାରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା ହେଉଛି ଯେ, ଆରମ୍ଭରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ନୂତନ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ ହେବ ଏବଂ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଯିବ । ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ପୁନଃ ବିଚାର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ଯାହା ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ବ୍ୟବସ୍ଥା । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜେରା କରିବା ସକାଶେ କେବଳ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ନୂଆ କରି ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବାଧାରା **319 (4)** ର ପ୍ରାବଧାନ ହେଉଛି ଯେ କିନ୍ତୁ ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଜେରା କରିବା ସକାଶେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନା ନୁହେଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟତଃ ପୁନଃ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ । ଧାରା **319 (1)** ରେ ' ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରିବ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, 'କରାଯାଇ ପାରିବ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ 'ହେବା ଆବଶ୍ୟକ' ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରାବଧାନର ଅର୍ଥ ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେହେତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାର ମାପ୍ତ ହୋଇଛି ଯାହାର ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଯେ ଧାରା **319 (1)**

ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ନୂତନ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରଭାବହୀନ ଏବଂ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇଯିବ, ଯାହାକି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ଗଠିତ ମତକୁ ଏହି ଦର୍ଶାଇ ରଦ୍ଦ କରିବ ଯେ ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଅପରାଧ କରିଥିବା ପରି ଜଣାପଡୁଛି ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

1.3.ନୂତନ ବିଚାରର ଆଇନର ପ୍ରାବଧାନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହୋଇଥିବାବେଳେ ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ, ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ଯାହା ରହିଛି ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ।

1.4. ତଥ୍ୟ ଅନୁଯାୟୀ, ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପରୱାନା ଜାରି କରି ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାର ଶେଷ କରିବା ସମୟରେ ଏହାର ପୂର୍ବ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ପାରି ନଥାନ୍ତା । ଏହି ସଂରଚନାକୁ ଏଭଳି ପ୍ରାବଧାନରେ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ଏହାକୁ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିକୁ ତର୍ଜମା କରିବାକୁ ହେବ । ଧାରା **319 (1)** ରେ ' ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ସଂରଚନା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଏହା ଏପରି ଥିଲା, ତେବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଭିନ୍ନ ହେବ କାରଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ପରିଣାମ ସତ୍ତ୍ୱେ ସଂସଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବାକୁ ହେବ।ତେଣୁ ଏଠାରେ, ଦୁଇଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂରଚନାର ପରିସର ରହିଛି । ଏହି ସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ, ଏପରି ଏକ ସଂରଚନା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିମତାର ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ପସନ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯାହା ଧାରା **319 (1)** ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ଉପରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ବିଚାରରୁ ଖସି ଯିବାର ଅଯୌକ୍ତିକ ଫଳାଫଳକୁ ନେଇଯିବ ଏବଂ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୂତନ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡିବ । ତେଣୁ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଚାର ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇସାରିଛି, ଏହାର କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ।

ଦିଲ୍ଲୀ ମହାନଗର ନିଗମ ବନାମ ରାମ କିଶନ ରୋହତଗୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1983] **1 B SCC 1** ଏବଂ *ମାଇକେଲ ମଚାଡୋ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନ୍ୱେଷଣ ବ୍ୟୁରୋ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ [2000] 3 SCC* **262** ମାମଲାଗୁଡ଼ିକରେ ପ୍ରଭେଦ ଦର୍ଶାଗଲା ।

କିଶୁନ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ, **[1993] 2 SCC 16 ମାମଲାକୁ ତର୍ଜମା** *କରାଗଲା । ସମ୍ବିଧାନ ବିଧାନ* **ଉପରେ କ୍ରେଜଙ୍କର 7ମ ସଂସ୍କରଣକୁ ମଧ୍ୟ ତର୍ଜମା କରାଗଲା ।**

ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର : ଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 547/2000

ସିଫୌଜଦାରୀ ଆବେଦନ ସଂଖ୍ୟା 269/ 2001ରେ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ତାରିଖ 24.7.2001 ର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ବର୍ତ୍ତମାନର ଏହି ଆବେଦନ ।

ଆବେଦନକାରୀଙ୍କ ତରଫରୁ ପି. ଏସ୍. ମିଶ୍ର, ଏସ୍. ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର, ବିଷ୍ଣୁ ଶର୍ମା, ଉପେନ୍ଦ୍ର ମିଶ୍ର ଏବଂ ତଥାଗତ୍ ହର୍ଷ ବର୍ଦ୍ଧନ ।

ବି. ବି. ସିଂହଙ୍କ ପାଇଁ ଏସ୍. ବି. ସାନ୍ୟାଲ, ନୀରଜ ଶେଖର, ଅମ୍ଭୋଜ କୁମାର ସିହ୍ନା ଏବଂ କୁମାର ରାଜେଶ ସିଂହ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।

ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତି ୱାଇ . କେ . ସଭରୱାଲଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ରାୟ ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା । ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଏହି ଆବେଦନରେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ପାଇଁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ ଫୌଜଦାରୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ସଂହିତା, 1973 (ସଂହିତା) ର ଧାରା 319 ଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ କ୍ଷମତା ପ୍ରୟୋଗରେ ଏକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ପାରିତ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଡକାଯାଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିଚାର ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ସେହି ଅପରାଧ ଯେଉଁଥିରେ ଏପରି ଡାକରା ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ସେଥିପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ କି ? ସଂହିତାର ଧାରା 319ର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ଏଭଳି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଛି । ଏହାର ଉତ୍ତର, ସଂହିତାର ଧାରା 319ରେ 'ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହଙ୍କ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ କି' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବ ।**ନିମ୍ନଲିଖିତ** ପରିସ୍ଥିତିରେ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠିଛି ।

ଶଶୀକାନ୍ତ ସିଂହଙ୍କ ବିବୃତି ଆଧାରରେ ତାଙ୍କ ଭାଇ ଶିବକାନ୍ତ ସିଂହଙ୍କ ହତ୍ୟା ପାଇଁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 302/34 ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ଜଣେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ସମେତ ପାଞ୍ଚ ଜଣଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଲା ରୁଜୁ କରାଯାଇଥିଲା । ତଦନ୍ତ ଶେଷ ହେବା ପରେ, ପୋଲିସ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନଙ୍କୁ ପଳାତକ ଦର୍ଶାଇ ଏକ ଆରୋପ ପତ୍ର ଦାଖଲ କରିଥିଲା ଏବଂ

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତଦନ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ଥିବା ଦର୍ଶାଯାଇଥିଲା । ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତ ଭାରତୀୟ ଶଣ୍ଡା ସଂହିତାର ଧାରା 302 ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 ଅନୁଯାୟୀ ଅଭିଯୋଗ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ।

ତାରିଖ ଏପ୍ରିଲ 7, 2001 ଆଦେଶ ଅନୁସାରେ, ବିଦ୍ୱାନ ଅତିରିକ୍ତ ଫୌଜଦାରୀ ବିଚାରପତି ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ଅଭିଯୋଜନ ପକ୍ଷର ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କ ପ୍ରମାଣରୁ ପ୍ରତୀୟମାନ ହେଉଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଏବଂ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ଶିବକାନ୍ତ ସିଂହଙ୍କ ହତ୍ୟା ଅପରାଧ ଘଟାଇଛନ୍ତି । ଏହି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଗିରଫ ପରୱାନା ଜାରି କରିବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଯାହା ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଅଭିଯୁକ୍ତ-ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ସହ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ।ଏହି ଆଦେଶକୁ ପାଟନା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଦାଖଲ ହୋଇଥିବା ଏକ ଫୌଜଦାରୀ ପୁନଃରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ (ଫୌଜଦାରୀ ପୁନଃରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 269/2001) ରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆପତ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ।

ଉପରୋକ୍ତ ପୁନଃରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନ ବିଚାରଧୀନ ସମୟରେ, ବିଦ୍ୱାନ ଫୌଜଦାରୀ ବିଚାରପତି ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାର ସମାପ୍ତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଆଖି ଦେଖା ସାକ୍ଷକୁ ବିଶ୍ୱାସ କରି, ତାରିଖ ଜୁଲାଇ 16,2001 ର ରାୟ ଦ୍ୱାରା, ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କୁ ଭାରତୀୟ ଦଣ୍ଡ ସଂହିତାର ଧାରା 302 ଏବଂ ଶସ୍ତ୍ର ଅଧିନିୟମର ଧାରା 27 ଅନୁଯାୟୀ ଅପରାଧ ପାଇଁ ଦୋଷୀ ସାବ୍ୟସ୍ତ କଲେ । ପୁନଃରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ତରଫରୁ ଏହା ଯୁକ୍ତି କରାଯାଇଥିଲା ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ମାମଲାରେ ରାୟ ସମାପ୍ତ ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟରେ କୌଣସି ଫୌଜଦାରୀ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ନାହିଁ, ତେଣୁ ଧାରା 319 ଲାଗୁ ହେବ ନାହିଁ କାରଣ ଉକ୍ତ ପ୍ରାବଧାନ କେବଳ ସେତେବେଳେ ଲାଗୁ ହେବ ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଅଛି ଏବଂ ଏପରି ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ନ ଥିଲେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ ନୁହଁନ୍ତି ।ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆକ୍ଷେପିତ ରାୟ ଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ ଯୁକ୍ତିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଦର୍ଶାଇଲେ ଯେ ତାରିଖ 7 ଏପ୍ରିଲ, 2001 ର ଆଦେଶ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବାହାରେ ଥିଲା । ବିହାର ରାଜ୍ୟର ଓକିଲଙ୍କ ଶୁଣାଣି କରି 7 ଏପ୍ରିଲ, 2001 ତାରିଖର ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଗଲା, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ ଆବେଦନକାରୀଙ୍କୁ ସୂଚନା ଜାରି କରାଯାଇନଥିଲା । ପୁନଃରୀକ୍ଷଣ ଆବେଦନର ଶୁଣାଣି ସମୟରେ ଅନ୍ୟ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ଏହା ଦର୍ଶାଇ ଉପସ୍ଥାପନ କରାଯାଇଥିଲା ଯେ (i) ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ

ବିରୋଧରେ ତଦନ୍ତ ବିଚାରାଧୀନ ରହିଥିଲା ଏବଂ ସେହି ଆଧାରରେ, ସଂହିତାର ଧାରା 319 ଅନୁଯାୟୀ ଉକ୍ତ ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କୁ ଡାକରା ପଠାଇବା ପାଇଁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷମତା ନଥିଲା; (ii) ତାରିଖ 7 ଏପ୍ରିଲ, 2001ର ଆଦେଶ ବେଆଇନ କାରଣ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ କୌଣସି କାରଣ ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ ଏବଂ; (iii) ଆଦେଶ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଥିଲା, ଯାହା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ନଥିଲା ।

ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ ତାରିଖ 7 ଏପ୍ରିଲ, 2001 ରେ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା ଯେତେବେଳେ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସଂହିତାର ଧାରା 319 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପାରିତ ହୋଇଥିଲା ।ତେଣୁ, ଏହି ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ପରେ ଉକ୍ତ ଆଧାରରେ ଏହା କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବିନା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, କାରଣ ସେହି ସମୟରେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ ମାମଲା ବିଚାରାଧୀନ ଥିଲା ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ଧାରା 319 ଅନୁଯାୟୀ ଡକାଯାଇଥିବା ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କୁ ତାଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରିବ ।ତେବେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ହାଜର କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାର ସମାପ୍ତ ହୋଇ ସାରିଥିଲା । ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି ଯେ , ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାରାଧୀନ ମାମଲାର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ସଂହିତାର ଧାରା 319 ଅନୁଯାୟୀ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କୁ ଡକାଯିବା ପରେ, ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ କି ? ଅନ୍ୟ ଶବ୍ଦରେ, କହିବାକୁ ଗଲେ ନିର୍ଣ୍ଣୟ ହେବାକୁ ଥିବା ଦିଗ ଟି ହେଉଛି ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା ସମାପ୍ତ ହେବା ଫଳରେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କୁ ସଂହିତାର ଧାରା 319 ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଏକ ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗିରଫ ପରୱାନା ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଅପରାଧ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇ ପାରିବ କି ନାହିଁ, ଯାହା ପାଇଁ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାମଲା ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ ତାରିଖ 7 ଏପ୍ରିଲ, 2001 ରେ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ପ୍ରଭାବହୀନ ଏବଂ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇଯିବ କି ?ସେହି ଧାରା ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା :

> "319.ଅପରାଧରେ ଦୋଷୀ ବୋଲି ଜଣାପଡୁଥିବା ଅନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାର କ୍ଷମତା-(1) ଯଦି କୌଣସି ଅପରାଧ ସମ୍ବନ୍ଧୀୟ କୌଣସି ତଦନ୍ତ ସମୟରେ, ପ୍ରମାଣରୁ ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏପରି କୌଣସି ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି ଯାହା ପାଇଁ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ

ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସେହି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସେହି ଅପରାଧ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ଯାହା ସେ ଘଟାଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ ।

(2) ଯଦି ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ନ ହୁଅନ୍ତି, ତେବେ ଉପରୋକ୍ତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରାଯାଇପାରେ କିମ୍ବା ମାମଲାର ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁଯାୟୀ ଡକାଯାଇପାରେ ।

(3) ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି, ଯଦିଓ ଗିରଫ କିମ୍ବା ଡାକରା ଅଧୀନରେ ନାହାଁନ୍ତି, ସେ ଯେଉଁ ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା ପରି ଜଣାପଡ଼େ, ତାହାର ତଦନ୍ତ କିମ୍ବା ବିଚାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କୁ ଅଟକ ରଖାଯାଇପାରିବ ।

(4) ଯେଉଁଠାରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ତେବେ -

(a) ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୂତନ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ ହେବ, ଏବଂ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଯିବ;

(b) ଖଣ୍ଡ (a) ର ବ୍ୟବସ୍ଥାଗୁଡ଼ିକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ରହି, ମାମଲାଟି ଏପରି ଭାବରେ ଆଗକୁ ବଢ଼ିପାରିବ, ଯେଉଁ ଅପରାଧ ଉପରେ ତଦନ୍ତ କିମ୍ବା ବିଚାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ଯାହାକୁ ନ୍ୟାୟାଳୟ ସଜ୍ଞାନକୁ ନେଲେ, ସେତେବେଳେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତି ଜଣେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତି ଥିଲେ ।"

: ସ୍ୱଷ୍ଟତଃ, ଉପଧାରା (1) ଅନୁଯାୟୀ ଡକାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୂତନ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ବିଚାରର ଆରମ୍ଭରୁ ସମଗ୍ର କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନରେ ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସମସ୍ତ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ନୂତନ ଭାବେ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ, ସେହି ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଯାଞ୍ଚ କରିବା ପାଇଁ ସୁଯୋଗ ଦିଆଯିବା ଆବଶ୍ୟକ । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ପୁନଃ ବିଚାର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ପାଇଁ ଧାରା 319 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ସମୟରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାର ଶେଷ ହେବାର ପ୍ରଭାବକୁ ଧାରା 319 ର ଉପଧାରା (4) ର ଆଲୋକରେ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ, ଯାହା ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ

ସମ୍ପର୍କରେ ଏକ ପୁନଃ ବିଚାର ଏବଂ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିବାର କିଛି ଉତ୍ତମ ଭାବରେ ସ୍ଥିର ହୋଇଥିବା ନୀତିଗୁଡ଼ିକୁ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କରେ ।

ଯେତେବେଳେ କିଛି କରିବାକୁ ସକ୍ଷମ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏକ ବିଧାନ ପାରିତ ହୁଏ, ଏବଂ ଏହା କେଉଁ ଉପାୟରେ କରାଯିବ ତାହା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରେ, ଏହା ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନ କିମ୍ବା ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ଆଇନ ହୋଇପାରେ । ପାର୍ଥକ୍ୟଟି ହେଉଛି ଯେ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଇନକୁ ପାଳନ କିମ୍ବା ସଠିକ୍ ଭାବରେ ପୂରଣ କରାଯିବା ଆବଶ୍ୟକ, କିନ୍ତୁ ଯଦି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ଆଇନକୁ ପାଳନ କରାଯାଏ କିମ୍ବା ଯଥେଷ୍ଟ ଭାବେ ପୂରଣ କରାଯାଏ ତେବେ ଏହା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । କୌଣସି ସାର୍ବଜନୀନ ନିୟମ ଧାର୍ଯ୍ୟ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଆଇନଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯିବ କିମ୍ବା ଏହାକୁ ନ ମାନିବା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ନିହିତ ବାତିଲ ସହିତ ଏହାକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ । ଏହା ନ୍ୟାୟିକ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଯେ ଧରି ନିଆଯିବାକୁ ଥିବା ବିଧାନର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପରିସରକୁ ଯତ୍ନର ସହିତ ଧ୍ୟାନ ଦେଇ ବ୍ୟବସ୍ଥାପିକାର ପ୍ରକୃତ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହାସଲ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା । (କ୍ରେଜଙ୍କର ବିଧାନ ଆଇନ, 7ମ ସଂସ୍କରଣ, ପୃଷ୍ଠା 260-262)

ଏଠାରେ ଥିବା ପ୍ରାବଧାନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ କୌଣସି ଅପରାଧ ବିଷୟରେ କୌଣସି ତଦନ୍ତ କିମ୍ବା ବିଚାର ସମୟରେ, ପ୍ରମାଣରୁ ଯଦି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ଏହା ଜଣାପଡ଼େ ଯେ ଅଭିଯୁକ୍ତ ନଥିବା କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି କୌଣସି ଅପରାଧ କରିଛନ୍ତି, ତେବେ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ସେହି ଅପରାଧ ପାଇଁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିବେ ଯାହା ସେ ଘଟାଇଥିବା ପରି ମନେହୁଏ | ସେହି ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ, ନ୍ୟାୟାଳୟ ବିଚାର କରିବେ ଯେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପୂର୍ବରୁ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ବିଚାର କରାଯାଉଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ । ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ସୁରକ୍ଷା ହେଉଛି, ଆରମ୍ଭରୁ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଭାବରେ ନୂତନ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡିବ ଏବଂ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ପୁନର୍ବାର ଶୁଣାଯିବ । ସଂକ୍ଷେପରେ, ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ପୁନଃ ବିଚାର ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୁନଃ ବିଚାର ପ୍ରାବଧାନ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ଅଟେ । ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଅଣାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଅଧିକାରକୁ ଏହା ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ପ୍ରଭାବିତ କରେ । ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଜେରା କରିବା ସକାଶେ କେବଳ ସାକ୍ଷୀମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥାପନା କରିବା ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ପୁଣିଥରେ ଯାଞ୍ଚ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଧାରା 319 (4) ର ପ୍ରାବଧାନ ହେଉଛି ଯେ କିନ୍ତୁ ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ା ଯାଇଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କୁ ଜେରା କରିବା ସକାଶେ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ଉପସ୍ଥାପନା ନୁହେଁ ବରଂ ସେମାନଙ୍କର ମୁଖ୍ୟତଃ ପୁନଃ ଯାଞ୍ଚ କରାଯିବ ।

ଧାରା 319 (1) ରେ ' ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିଚାର କରାଯାଇ ପାରିବ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼େ, 'କରାଯାଇ ପାରିବ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ ଏହି ପରିସ୍ଥିତିରେ 'ହେବା ଆବଶ୍ୟକ' ବୋଲି ଧରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରାବଧାନର ଅର୍ଥ ଏପରି ଭାବରେ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ଯେ ଯେହେତୁ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବିଚାର ସମାପ୍ତ ହୋଇଛି ଯାହାର ଫଳାଫଳ ହେଉଛି ଯେ ଧାରା 319 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଆଦେଶ ପାରିତ ହେବା ସମୟରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଥିବା ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ନୂତନ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ, ଏହି ଆଦେଶ ପ୍ରଭାବହୀନ ଏବଂ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇଯିବ, ଯାହାକି ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରମାଣ ଆଧାରରେ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପୂର୍ବରୁ ଗଠିତ ମତକୁ ଏହି ଦର୍ଶାଇ ରଦ୍ଦ କରିବ ଯେ ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି ଅପରାଧ କରିଥିବା ପରି ଜଣାପଡୁଛି ଯାହାର ଫଳସ୍ୱରୂପ ତାଙ୍କୁ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ହାଜର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ଆଦେଶ ଦିଆଯାଇଛି ।

ଯେଉଁଠାରେ ଏକ ବିଧାନ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଅଧିନିୟମକୁ ନେଇ ଗଠିତ ନୁହେଁ, କିନ୍ତୁ ଏଥିରେ କିଛି କରିବାର ପଦ୍ଧତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରୁଥିବା ଅନେକ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପ୍ରାବଧାନ ରହିଛି, ଏହା ପ୍ରାୟତଃ ଘଟେ ଯେ ଏହି ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକକୁ କେବଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶାତ୍ମକ ଭାବରେ ବିବେଚନା କରାଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିବେଚନା କରାଯାଏ; ଅର୍ଥାତ୍, କିଛି ପ୍ରାବଧାନଗୁଡ଼ିକୁ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ଅବୈଧ ନକରି ଅଣଦେଖା କରାଯାଇପାରେ, କିନ୍ତୁ ଅନ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ନୁହେଁ । (କ୍ରେଜଙ୍କର ବିଧାନ ନିୟମ, 7ମ ସଂସ୍କରଣ, ପୃଷ୍ଠା 266-267)।

ଆଇନର ଆଦେଶରେ ନୂତନ ବିଚାର ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହୋଇଥିବାବେଳେ ନୂତନ ଭାବେ ଯୋଡ଼ାଯାଇଥିବା ଅଭିଯୁକ୍ତକୁ , ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶନାମା ରହିଛି ।

ତଥ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରୁ, ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ 'ବିଚାର ଶେଷ କରିବା ସମୟରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1ଙ୍କ ବିରୋଧରେ ପରୱାନା ଜାରି କରିବା ପାଇଁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥିବା ଏହାର ପୂର୍ବ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିବା ନିମିତ୍ତ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ରଖିପାରିନଥାନ୍ତେ । ଏହି ସଂରଚନାକୁ ଏଭଳି ପ୍ରାବଧାନରେ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ଏହାକୁ ନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଯୁକ୍ତିକୁ ତର୍ଜମା କରିବାକୁ ହେବ । ନ୍ୟାୟର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ପ୍ରୋତ୍ସାହିତ କରିବା ପାଇଁ ଏହା ଏକା ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ସଂରଚନା ହେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଧାରା 319 (1) ରେ ' ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ସଂରଚନା ପାଇଁ ସକ୍ଷମ ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଏହା ଏପରି ହୋଇଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବାକୁ ଥିବା ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଭିନ୍ନ ହୋଇଥାଆନ୍ତା, କାରଣ ବ୍ୟାଖ୍ୟାର ପରିଣାମ ସତ୍ତ୍ୱେ ସଂସଦର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ସମ୍ମାନ ଦେବାକୁ ହେବ । ତେବେ, ଦୁଇଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ସଂରଚନାର ସୁଯୋଗ ରହିଛି।ଏହି ସ୍ଥିତି ଯୋଗୁଁ, ଏପରି ଏକ ସଂରଚନା ପରିବର୍ତ୍ତେ ଏକ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ସାଧାରଣ ବୁଦ୍ଧିମତାର ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ ଗ୍ରହଣ ଏବଂ ପସନ୍ଦ କରାଯିବା ଉଚିତ, ଯାହା ଧାରା 319 (1) ଅନୁଯାୟୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ସନ୍ତୁଷ୍ଟି ଉପରେ ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ବିରୋଧରେ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ସତ୍ତ୍ୱେ ମଧ୍ୟ ଅନ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତମାନେ ବିଚାରରୁ ଖସି ଯିବାର ଅଯୌକ୍ତିକ ଫଳାଫଳକୁ ନେଇଯିବ ଏବଂ ଏହା ସତ୍ତ୍ୱେ ତାଙ୍କ ବିରୋଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ନୂତନ ଭାବରେ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡିବ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାର ପୂର୍ବରୁ ସମାପ୍ତ ହୋଇସାରିଛି, ଯାହାର ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ପ୍ରଭାବ ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ତରଫରୁ ବିଦ୍ୱାନ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହି ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନରେ ଦିଲ୍ଲୀ *ମହାନଗର ନିଗମ ବନାମ ରାମ କିଶନ ରୋହତଗୀ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ, [1983] 1* SCC 1] ଏହା ଦର୍ଶାଇ ନିର୍ଭର କରାଯାଇଛି ଯେ ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ କେବଳ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂଙ୍କ ସହ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ଏବଂ ତାଙ୍କ ବିଚାର ସମାପ୍ତ ହେବା ପରେ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂହିତାର ଧାରା 319 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଦିଆଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ । ଉଦ୍ଧୃତ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ସେହି ପ୍ରସଙ୍ଗ ସହିତ ଜଡିତ ନଥିଲେ ଯାହା ଆମ ସମ୍ମୁଖରେ ବିଚାର ପାଇଁ ଉଠିଛି । ମାଇକେଲ ମଚାଡୋ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ ବନାମ କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ଅନ୍ୱେଷଣ ବ୍ୟୁରୋ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ, *[2000] 3 SCC262 ମାମଲା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ସ୍ଥିତି ରହିଛି । ସେଠାରେ ଏହି ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଏହି*ପ୍ରାବଧାନର ପରିସରକୁ ବିଚାର କଲେ ଯେ କେଉଁ ପରିସ୍ଥିତିରେ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଧାରା 319 (1) ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବା ପାଇଁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ପାରିବେ, କିନ୍ତୁ ବିଚାର ଶେଷ ହେବାର ପ୍ରଭାବର ପ୍ରଶ୍ନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ, ଧାରା 319 ଅନୁଯାୟୀ ଏକ ଆଦେଶ ପାରିତ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଠାରେ ଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ପାଇଁ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ କୌଣସିଟିର କୌଣସି ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ନାହିଁ ।

ଜଣେ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କୁ ସଂହିତାର ଧାରା 190 ଅନୁଯାୟୀ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ପଦ୍ଧତିରେ ଏକ ଅପରାଧର ବିଚାର ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି । ଧାରା 209 ଜଣେ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କୁ

ଏକ ମାମଲାକୁ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ପଠାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଇଥାଏ ଯେତେବେଳେ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏହା ବିବେଚନା କରାଯାଏ ଯେ ଏହି ଅପରାଧ କେବଳ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବିଚାରଯୋଗ୍ୟ । ଧାରା 193 କୌଣସି ଅପରାଧକୁ ବିଚାରକୁ ନେବା ପାଇଁ ଫୌଜଦାରୀ ଅଦାଲତଙ୍କୁ କ୍ଷମତା ପ୍ରଦାନ କରେ । ଏହା 'କୌଣସି ଅପରାଧର ସଜ୍ଞାନ' ଅଭିବ୍ୟକ୍ତିଟିକୁ ବ୍ୟବହାର କରେ କିନ୍ତୁ 'ଅପରାଧୀ' ଶବ୍ଦକୁ ନୁହେଁ । ଧାରା 319 ସହିତ ଏକ ଧାରାରେ ଏହି ତିନୋଟି ପ୍ରାବଧାନ ଏହା ସ୍ପଷ୍ଟ କରନ୍ତି ଯେ ଧାରା 319 ରେ ' ମୁଖ୍ୟ ଅଭିଯୁକ୍ତଙ୍କ ସହ ମିଶି ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ' ଶବ୍ଦଗୁଡ଼ିକ କେବଳ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଛି ଯେ ଏପରି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଅପରାଧ ପାଇଁ ବିଚାର କରାଯାଇପାରିବ କି ନାହିଁ ? ଥରେ ଏହା ଜଣାପଡ଼ିଲା ପରେ, ଯେପରି ପୂର୍ବରୁ କୁହାଯାଇଛି, ଧାରା 319 ର ଉପଧାରା (4) କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୁଏ । ଧାରା 209 ଅନୁଯାୟୀ ଦଣ୍ଡାଧିକାରୀ, ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟଳୟଙ୍କୁ ମାମଲା ପଠାଇବାରେ, ଧାରା 193 ର ପ୍ରତିବନ୍ଧକୁ ହଟାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଯାହା ଦ୍ୱାରା ଅପରାଧକୁ ସଜ୍ଞାନକୁ ନେବା ପାଇଁ ଫୌଜଦାରୀ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ନିରଙ୍କୁଶ କ୍ଷମତା ଦିଆଯାଇଛି ଯେଉଁଥିରେ ଅପରାଧ ଘଟାଇଥିବା ବ୍ୟକ୍ତି କିମ୍ବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଡାକରା ପଠାଇବା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ଯେଉଁମାନଙ୍କ ବିରୋଧରେ ନଥିରେ ଥିବା ତଥ୍ୟରୁ ପ୍ରଥମ ଦୃଷ୍ଟିଗତ ପ୍ରମାଣ ମିଳି ପାରିବ । (କିଶୁନ ସିଂହ ଏବଂ ଅନ୍ୟମାନେ ବନାମ ବିହାର ରାଜ୍ୟ, [1993] 2 SCC 16 ମାମଲାକୁ ଧ୍ୟାନ ଦିଅନ୍ତୁ]

ଉପରୋକ୍ତ ଆଇନଗତ ସ୍ଥିତିକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଏହି ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ପହଞ୍ଚିବାରେ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ତ୍ରୁଟି କରିଥିଲେ ଯେ ଚନ୍ଦ୍ର ଶେଖର ସିଂହଙ୍କ ବିରୋଧରେ ବିଚାର ଶେଷ ହେବା କାରଣରୁ ତାରିଖ 7 ଏପ୍ରିଲ, 2001ର ଆଦେଶ ନ୍ୟାୟିକ କ୍ଷେତ୍ରାଧିକାର ବାହାରେ ଥିଲା । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶକୁ ରଦ୍ଦ କରିଦିଆଗଲା ।

ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ତରଫରୁ ଅନୁରୋଧ ଅନୁଯାୟୀ ଅନ୍ୟ ତର୍କଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଇ ନଥିଲେ ଏବଂ କେବଳ ପୂର୍ବୋକ୍ତ ବିନ୍ଦୁ ଉପରେ ପୁନଃରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 269/2001ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନେଇଥିଲେ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରୁ, ଉତ୍ତରଦାତା ସଂଖ୍ୟା 1 ଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଅନୁରୋଧ କରାଯାଇଥିବା ଅନ୍ୟ ଯୁକ୍ତିଗୁଡ଼ିକର ନୂତନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିମିତ୍ତ ବିଚାର ପାଇଁ ଆମେ ଅପରାଧିକ ପୁନଃରୀକ୍ଷଣ ସଂଖ୍ୟା 269/2001 କୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ନିକଟକୁ ପଠାଇବୁ ।

ଉପରୋକ୍ତ ସର୍ତ୍ତାବଳୀରେ ଆବେଦନକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା । ତେବେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ କରିବା ପାଇଁ କରାଯାଇଥିବା ଆବେଦନକୁ ଖାରଜ କରିଦିଆଯାଇଛି । ଯଦି ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ତିନି ମାସ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ଶୀଘ୍ର ନିଷ୍ପତ୍ତି ନିଅନ୍ତି, ତେବେ ଏହା ଉତ୍ତମ ହେବ ।

ଏନ୍. ଜେ.   ଆବେଦନଗୁଡ଼ିକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା ।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟାବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଭାଷାନ୍ତର :
ତୁଷାର କାନ୍ତ ଗୋଛି
ଅନୁବାଦକ
ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ, କଟକ ।